

Dret de la Comunicació Audiovisual

Codi: 103029

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Comunicació Audiovisual	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Jorge Pedemonte Marino

Correu electrònic: jorge.pedemonte@uab.cat

Equip docent

Carlos Grima Camps

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'assignatura Dret de la Comunicació Audiovisual no requereix cap requisit previ per a ser cursada. Es tracta d'una formació jurídica sobre els fonaments normatius de la comunicació audiovisual, des de les bases constitucionals fins el desenvolupament normatiu aplicable a tots els serveis i continguts d'una comunicació audiovisual cada cop més complexa en les seves manifestacions.

Objectius

Dret de la Comunicació Audiovisual és una assignatura que s'imparteix el primer semestre del tercer curs del Grau en Comunicació Audiovisual. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumnat adquireixi nocions bàsiques sobre el funcionament de l'ordenament jurídic i, dins d'aquest, sobre el sistema de fonts del Dret, el funcionament dels drets fonamentals i la seva aplicació en el camp professional de la comunicació audiovisual. L'assignatura pretén alhora donar una visió transversal del Dret de la Comunicació Audiovisual, enmarcat en un ordenament jurídic multinivell, tenint com a referència tant les normes internes com les normes de la Unió Europea que contenen els principis bàsics de funcionament del servei de comunicació audiovisual.

L'assignatura pretén de l'alumnat l'assoliment de diversos objectius, entre els quals destaquen:

- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Conèixer els fonaments jurídics que afecten la prestació del servei de comunicació audiovisual.
- Aproximar-se als drets fonamentals que es relacionen amb l'exercici professional en el món de la comunicació audiovisual.

Resultats d'aprenentatge

1. CM24 (Competència) Aplicar als continguts audiovisuals la regulació existent.
2. KM28 (Coneixement) Recordar els elements clau del dret audiovisual en el context espanyol i europeu.
3. KM29 (Coneixement) Reconèixer les violacions a la normativa legal i les conseqüències que té.
4. KM30 (Coneixement) Explicar les implicacions de la llibertat de creació i les limitacions que té en una societat democràtica.
5. SM33 (Habilitat) Comparar la regulació espanyola i europea amb les d'altres regions del món.
6. SM34 (Habilitat) Analitzar casos pràctics de conflictes entre actors de la indústria audiovisual i la resolució que han tingut.

Continguts

Tema 1. L'Estat Constitucional

- 1.1. Dret i sistema jurídic. Concepte d'Estat de Dret.
- 1.2. La Constitució Espanyola de 1978.
- 1.3. Drets fonamentals com a elements essencials de l'ordenament jurídic.
- 1.4. L'ordenament jurídic multinivell. El Dret de la UE.

Tema 2. Els drets fonamentals: en particular, la llibertat de comunicació

- 2.1. L'evolució dels Drets Fonamentals. Titularitat dels Drets Fonamentals.
- 2.2. Regulació, exercici i límits dels Drets Fonamentals.
- 2.3. La configuració constitucional del dret a la llibertat de comunicació: article 20 de la Constitució Espanyola. La comunicació audiovisual com a derecho fonamental.
- 2.4. La comunicació audiovisual com a forma d'expressió d'opinions i idees. La comunicació audiovisual com a forma d'expressió ideològica, artística i religiosa. La comunicació audiovisual com a forma de transmetre informació.

Tema 3. La llibertat d'expressió i d'informació

- 3.1. Distinció entre el dret a la llibertat d'expressió i el dret a la informació.
- 3.2. El dret a la llibertat d'informació: exigència de veracitat, fets noticiables, rellevància pública. El secret professional.
- 3.3. Els límits a la llibertat d'expressió. Els drets de la privacitat: honor, intimitat personal i familiar i pròpia imatge.
- 3.4. La Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

Tema 4. La comunicació audiovisual (I)

- 4.1. Àmbit d'aplicació de la Llei 13/2022, de 7 de juliol, general de Comunicació Audiovisual.
- 4.2. Principis generals de la Comunicació Audiovisual.

4.3. Objecte de la Llei.

Tema 5. La comunicació audiovisual (II)

5.1. Els serveis de comunicació audiovisual televisius.

5.2. La prestació del servei de comunicació audiovisual televisiu i radiofònic.

5.3. La prestació del servei d'intercanvi de vídeos a través de plataforma.

Tema 6. La comunicació audiovisual (III)

6.1. Obligacions dels prestadors de servei de comunicació audiovisual.

6.2. L'obra audiovisual europea.

6.3. Les comunicacions comercials audiovisuals.

6.4. Tipus de comunicacions comercials audiovisuals.

Tema 7. La comunicació audiovisual (IV)

7.1. La contractació de l'emissió de continguts audiovisuals.

7.2. Autoritats competents en matèria de comunicació audiovisual.

7.3. Règim sancionador.

Tema 8. La protecció intel·lectual de la comunicació audiovisual

8.1. Concepte d'autor.

8.2. Drets d'autor.

8.3. Contingut del dret de propietat intel·lectual.

8.4. Delictes contra la propietat intel·lectual.

Tema 9. Responsabilitat penal en la comunicació audiovisual

9.1. Delictes contra la intimitat: descobriment i revelació de secrets.

9.2. Delictes contra l'honor: calúnies i injúries.

9.3. Delictes comesos amb ocasió de l'exercici de drets fonamentals i llibertats públiques: incitació a l'odi a través de la comunicació audiovisual.

9.4. La Llei de Secrets oficials. Secrets d'Estat: descobriment i revelació de secrets i informacions relatives a la Defensa Nacional.

9.5. Inducció al suïcidi (artículo 143 bis CP) i a provocar-se autolesions (artículo 156 ter CP) a través de Internet.

9.6. Delictes relatius a la llibertat sexual (prostitució i explotació sexual; exhibicionisme i provocació sexual). Distribució o difusió pública de continguts destinats a promoure, fomentar o incitar a la comissió d'aquests delictes (artículo 189 bis CP).

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	37,5	1,5	
Seminaris	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació, estudi i lectura de textos, redacció de treballs	82,5	3,3	

El procés d'aprenentatge se centra en el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant individual i en grup, sent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les tècniques i les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es basa en les següents activitats:

1. *Activitats dirigides:*

1.1. Classes magistrals on els estudiants adquireix a través de la transmissió de coneixements del professor / professora les bases conceptuals de la matèria.

1.2. Classes de seminari: com a espai d'aprenentatge on els estudiants assumeixen un rol preferentment actiu per a, juntament amb el professor / professora, analitzar i interpretar preguntes, qüestions o casos prèviament elaborats a fi de desenvolupar i consolidar el contingut essencial explicat en les classes teòriques.

2. *Activitats supervisades:* Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor / professora. Es tracta de la solució d'algun supòsit pràctic en aula, elaboració d'algunes fitxes de sentències i / o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. *Activitats autònomes:* es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o en grup.

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Es pot proposar l'elaboració de documents d'activitats pràctiques que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques

3.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

En cas de proposar-se, l'assistència als seminaris, excepte en cas de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere i amb l'ús del llenguatge inclusiu.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	4	0,16	KM28, KM29, KM30
Pràctiques	50%	3,5	0,14	CM24, SM33, SM34

AVALUACIÓ CONTINUADA

Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant les següents activitats:

- Prova final de conjunt a desenvolupar-se en la data assenyalada oficialment per la Secretaria acadèmica. Li correspondrà el 50% de la nota. L'equip docent corresponent a cada un dels grups d'indicar el format d'aquesta prova.
- Un mínim de dues activitats d'avaluació amb un pes en la nota serà de l'50% restant: A aquests efectes en cadascun dels grups d'aquesta assignatura l'equip docent respectiu haurà de seleccionar com a mínim dues activitats diferents d'avaluació (determinant el pes de cadascuna d'elles en el percentatge de la qualificació dins de el present 50%). Exemple d'aquestes possibles activitats, només a títol enunciatiu, assenyalem: Examen parcial (no alliberador), casos pràctics, informes, ressenyes, escrits jurídics, dictàmens, elaboració de treballs d'investigació, recensions, crítica de llibres, fitxes de jurisprudència, normativa, vídeos o pel·lícules, o desenvolupar projectes, entre altres activitats. Les activitats seleccionades podran realitzar-se, segons ho disposi l'equip docent, de manera individual o grupal.

L'equip docent de cada grup a l'inici de curs presentarà el programa de l'assignatura preveu aquesta guia, explicant els temes que es tocaran. Així també presentarà el cronograma d'activitats docents (teoria i seminaris), concretarà el sistema d'avaluació continuada que hagi seleccionat i fixarà el percentatge assignat a cadascuna de les activitats seleccionades i la seva data de realització, així com el sistema de re-avaluació de les activitats suspeses. La re-avaluació només podrà realitzar-se si l'alumne ha seguit l'avaluació continuada. Aquestes indicacions seran exposades al campus virtual / Moodle.

Dins d'aquestes activitats a avaluar l'equip docent també podrà valorar l'assistència i participació a classe. Es tracta de participació activa al llarg de l'assignatura, de qualitat, jurídicament fonamentada, adequada i pertinent als temes tractats, i diferent a la realitzada en les classes de seminari / pràctiques. En aquest cas l'equip docent de cada grup determinarà el percentatge que li correspon.

Si un/una estudiant no supera l'avaluació de l'assignatura, amb una nota mínima de 5 sobre 10, es podrà presentar a un examen de recuperació final a la data indicada al calendari de planificació l'assignatura.

Qualsevol estudiant que copiï o intenti copiar en un examen final tindrà un 0 en l'examen. Un (a) alumne (a) que presenti una pràctica en què hagi plagiat obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura.

Si durant la correcció es tenen indicis que una activitat o treball s'han fet amb respostes assistides per intel·ligència artificial, el professor podrà complementar l'activitat amb una entrevista personal per corroborar l'autoria del text.

AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació única d'aquesta assignatura, per l'alumnat que se'n hagi acollit, consisteix en les següents evidències:

- 60% sobre el total de la nota de l'assignatura. Un control de coneixement (exàmen final). Aquesta prova teòrica requereix una nota mínima de 5 per ser aprovada.

- 40% sobre el total de la nota de l'assignatura. Un treball sobre algun dels temes de l'assignatura. Es plantejarà el treball a l'inici del curs juntament amb el professor. La data límit de lliurament del treball és el dia de l'exàmen final de l'assignatura, d'acord amb el calendari establert.

Si un/una estudiant no supera l'avaluació de l'assignatura, amb una nota mínima de 5 sobre 10, es podrà demanar refer les activitats de l'avaluació continuada seguint les orientacions del professor. Les evidències es tornaran a presentar per ser re-evaluades en la data prevista per la re-avaluació en cas d'avaluació continuada, en la mateixa data que marca el calendari de l'assignatura per a l'avaluació continuada.

Si durant la correcció es tenen indicis que una activitat o treball s'han fet amb respostes assistides per intel·ligència artificial, el professor podrà complementar l'activitat amb una entrevista personal per corroborar l'autoria del text.

NO AVALUABLE

D'acord amb el que estableix l'article 266.9 de la Normativa Acadèmica de la UAB, "*quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació s'ha de qualificar aquesta assignatura com a no avaluable*".

Bibliografia

A) Manuals de referència:

DE CARRERAS. LL.: Las normas jurídicas de los periodistas. Universitat Oberta de Catalunya, Editorial UOC, 2012.

TORRES DEL MORAL. A. (Dir): Libertades informativas. Colex 2009.

GAVARA DE CARA, JC (Ed): Las autoridades independientes en materia audiovisual. Bosch, Barcelona 2013.

ÁLVAREZ CONDE, Enrique *Curso de Derecho Constitucional*, 2 vols, Tecnos, Madrid.

APARICIO PÉREZ, Miguel Angel. (dir.)- BARCELÓ, Merce., *Manual de Derecho Constitucional*, Atelier, Barcelona.

FOSSAS, Enric.- PÉREZ FRANCESC, Joan Lluís, *Lliçons de Dret Constitucional*, Proa, Barcelona.

PÉREZ ROYO, Javier. *Curso de Derecho Constitucional*, Marcial Pons, Madrid.

B) Textos Legals:

CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. *Leyes políticas*, Aranzadi, Pamplona.

ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. *Leyes políticas del Estado*, Civitas, Madrid.

Enllaços web:

<http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.

<http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.

www.westlaw.es. Base de dades westlaw.

Programari

Veure continguts

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	41	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	42	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	4	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt